

for Afgjørelse ved Lov, at den Stund ogsaa Kongens Samtykke behøves til en saadan, og der jo ved Kongen i constitutionel Forstand forstaaes den ansvarlige Minister, der underskriver Beslutningen. Men til at indbringes for en Rigsret egner sig dog nu virkelig ikke et saadant Spørgsmaal. Den Afgjørelse, hvis Nødvendighed saaledes kan forudsættes, er derhos ikke en saadan, der kan træffes, som det hedder i det særlige Grundlovsprog, ved „Allerhøieste Resolution“ eller af „Kongen i Statsraadet“, men den kan kun skee i Lovsform gennem Rigsdagen. Ellers vilde der være Tale om at indskrænke Rigsdagens Competence, men det er jo Noget, som kræver en Grundlovsforandring, og der har slet ikke hidtil i denne Sag været Spørgsmaal om at give nogen Grundlovsbestemmelse, men kun ganske simpelt hen om at faae konstateret, hvad der rigtig opfattet var gjældende Ret, og hvis Fravigelse vilde være et Indgreb i Grundloven. Udvalget lægger derfor ogsaa kun nogen Bægt paa dette Punkt, fordi man med Hensyn til det som i saamange andre Spørgsmaal har været saameget i Vildere, at der er den allerførste Opfordring for Rigsdagen til, om jeg saa maa sige, at kalde alle Vedkommende til Orden.

Jeg er naturligtvis enig med den høitæredede Justitsminister i, at det Forslag, som af den 6te Landsthingsmand for 1ste Kred (Moug) er stillet om, at det lovgivende Althings Samtykke skulde udkræves, forat der skulde kunne udskrives enten Pengebidrag eller Mandskab paa Island til Rigets almindelige Anliggender, ikke paa nogen Maade kan modtages. Den ærede Rigsdagsmand, som har stillet det, begyndte med at sige, at han med Hensyn til de statsretlige Spørgsmaal var enig med Udvalget; men denne Enighed har dog virkelig ikke Stort at sige, naar han kommer med Forslag, som staae i fuldkommen Modstrid dermed, og det er jo den første Hovedgrundsaetning efter Udvalgets Opfattelse, at de særlige Sager skulde henhøre under Althinget — med de faa og svage Reservationer, som i saa Henseende ere tagne paa Grund af, at Island ikke er nogen selvstændig Stat, men en fra det danske Rige uadskillelig Deel, og disse

Reservationer ere sandelig faa og svage nok, men at omvendt Alt, hvad der angaaer Rigets almindelige Anliggender, og det saavel Lovgivnings- som Beskatningsager, skal høre ind under de ved Grundloven konstituerede constitutionelle Myndigheder. Dette er de to øverste Sætninger, hvorpaa hele Udvalgets Opfattelse er bygget, og jeg er overbevist om, at de maae kunne tiltrædes af Enhver; der tænker over Sagen. Men i saa Tilfælde er det umuligt, at det af den ærede Landsthingsmand reiste Spørgsmaal om Retten til Udskrivning af Skat eller af Mandskab kan opstaae. Det er i Udvalget forudsat, at det vil vare meget længe, inden der kan blive Spørgsmaal om en saadan Udskrivning, og at det i alt Fald er meget lidet rimeligt, at der i en overfluelig Fremtid praktisk vil blive Tale derom, men Rigsdagen kan ikke give Retten dertil af sin Haand, fordi det er dens grundlovmæssige Ret, og det er dens Pligt at hævde sine Nertigheder. Den kan lade være at bruge dem, naar de tilstrækkelige Præmisses derfor ikke ere tilstede, men den kan ikke gjøre sine Beslutninger om Rigets almindelige Anliggender afhængige af en anden Forsamlings Samtykke; det vilde være grundlovsstridigt, det er Noget, som ikke kan tænkes. Jeg mener derfor, at den Bestemmelse, som er indsat i Begyndelsen af tredje Stykke af § 6, er i god Consequents — for at bruge den ærede Rigsdagsmands egen Udtryksmaade — med hele det Grundlag, hvorpaa Sagen hviler.

Hvad angaaer Spørgsmaalet om det Tilskud, som man — efter Sagens samtlige Omstændigheder, deriblandt ogsaa de rimelige Løfter, som ere givne af Regjeringen ligesoverfor Island — mener at burde tilstaae Den, da forekommer det mig, at den høitæredede Justitsminister maa være godt tilfreds med, at der nu gives ham en passende Anledning til — hvad han ellers vanffelig anstændigtvis vil kunne gjøre — at komme bort fra det, som hans Forgængere have lovet, om end under Reservation, det følger af sig selv, af Rigsdagens Samtykke. Efter min Mening vil han ikke paa en passende Maade kunne trække sig tilbage derfra, naar der ikke kommer noget Nyt imellem, og dette Nye maa netop